

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118241998
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:6118241998.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: S., právne zastúpený: O., proti žalovanému: D., právne zastúpený: O. o zaplatenie 114,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 7. novembra 2018, č.k. 18C/12/2018-116, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. čo do sumy 114,- eur **p o t v r d z u j e** a vo zvyšnej časti čo do úrokov z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,- eur **mení tak**, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca **m á n á r o k** na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 22,40%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 114,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 114,- eur od 28.12.2016 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom II. rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 788 ods. 1 Obč. zákonníka, § 4 ods. 1, 2, § 11 ods. 6 písm. a/, b/, ods. 7, 8, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., § 442 ods. 2, § 443, § 524 ods. 1 Obč. zákonníka, § 13 ods. 5, § 261 ods. 1, 8, § 369 ods. 1, 2, § 369c ods. 1 Obč. zákonníka. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu vo vzťahu k uplatnenému nároku považoval súd prvej inštancie za danú, a to na základe postúpenia pohľadávky poškodeného, ktorú mal voči žalovanému. Poškodený postúpenie pohľadávky žalovanému oznámil, čo považoval súd za preukázané samotným oznámením, nachádza sa v spise na č.l. 16. To, že žalovaný zobral na vedomie postúpenie pohľadávky je zrejmé z toho, že poisťné plnenie poukázal už na účet žalobcu, ako postupníka. K námietke žalovaného o neplatnosti Zmluvy o nájme č. XXX zo dňa 29.09.2016 vrátane Dodatku č.1 mal súd prvej inštancie za to, že v danom prípade nesprávne označenie účastníka právneho vzťahu v zmysle rozhodnutia NS ČR 2Cdon 386/1996 nespôsobuje samo o sebe neplatnosť právneho úkonu. Na odstránenie výkladových nejasností bol uzavretý Dodatok č. 1 k Zmluve o nájme č. XXX zo dňa 04.10.2016, z ktorého jasne vyplýva, že organizačná zložka podniku zahraničnej osoby konala v mene žalobcu ako aj vedomosť poškodeného o tom, s kým uzatvára predmetnú zmluvu. To, že v Zmluve o nájme č. XXX chýba označenie „vedúci organizačnej zložky“ ešte nespôsobuje neplatnosť zmluvy. Rovnako ako žalobca považoval súd námietky žalovaného o neplatnosti Zmluvy o nájme č. XXX v spore za účelové, nakoľko žalovaný na základe predmetnej nájmovej zmluvy žalobcovi ako oprávnenej osobe podľa § 797 ods. 3 OZ už poukázal poisťné plnenie v krátenej výške 114,- eur. Súd prvej inštancie rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého nemal za sporné, že dňa 02.06.2016 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na

motorovom vozidle značky J. W., ev.č. Z ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenému spoločnosti S... Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. V dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený dať svoje motorové vozidlo opraviť, pričom oprava poškodeného vozidla bola vykonaná v období od 29.09.2016 do 04.10.2016. Poškodený používal svoje motorové vozidlo na prepravu tovaru, zásobovanie predajne a na obchodné stretnutia so zákazníkmi, preto dňa 29.09.2016 uzatvoril so žalobcom Zmluvu o nájme č. XXX, ktorej predmetom bol nájom náhradného motorového vozidla značky B. P. A. ev.č. I a to v období, kedy mal svoje vozidlo v oprave, t. j. od 29.09.2016 do 04.10.2016. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla, vystavil žalobca poškodenému faktúru č. XXXXXXXX za prenájom motorového vozidla počas 6 dní pri dohodnutom zmluvnom nájomnom 45,60 eur denne, teda spolu sumu 273,60 eur (vrátane 20% DPH). V Oznámení o poistnom plnení zo dňa 12.12.2016 žalovaný žalobcovi oznámil, že ukončil šetrenie poistnej udalosti ku dňu 07.12.2016 a následne poskytol žalobcovi poistné plnenie za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške 114,- eur, s tým, že žalovaný znížil náklady za prenájom náhradného vozidla o sumu 114,- eur, čo odôvodnil tým, že vzhľadom na rozsah poškodenia a na pracovnosť opravy vozidla bolo dôvodné zapožičanie náhradného vozidla maximálne v trvaní 3 dní. Konštatoval, že medzi stranami sporu zostala sporná výška náhrady škody, ktorú žalovaný poškodenému z titulu poistnej udalosti zaplatil. Žalovaný už plnil z poistnej udalosti a poskytol poistné plnenie žalobcovi za 3 dni nájmu náhradného vozidla v sume 114,- eur, sporným medzi stranami zostala teda výška poistného plnenia, resp. to, za koľko dní nájmu bolo ešte dôvodné priznať poistné plnenie. Skutočnou škodou sú nielen prípady zmenšenia majetku, ale i prípady potreby vynaloženia nákladov, vynaložených v súvislosti so vznikom škody. Nebolo sporné, že poškodený prišiel o možnosť užívať svoje vlastné motorové vozidlo v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zavinil klient žalovaného. Poškodený si uplatnil nárok iba za nevyhnutný čas opravy svojho motorového vozidla, kedy mal vozidlo v servise, pričom náhradné vozidlo B. P. používal za tým istým účelom, ako svoje vlastné motorové vozidlo. Súd prvej inštancie sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že v danom prípade ide o účelne vynaložené náklady, pretože pre posúdenie nutnosti a účelnosti je podstatné, že v dôsledku škodovej udalosti zavinenej klientom žalovaného, nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo a bol nútený si vypožičať náhradné vozidlo. Úhrada za nájom náhradného vozidla je dôvodná za dobu, počas ktorej nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo a bol počas opravy svojho vozidla obmedzený vo svojom vlastníckom práve k svojmu motorovému vozidlu, pričom túto skutočnosť nezavinil. V priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a opravou svojho vozidla si bol nútený požičať iné vozidlo, za ktoré musel uhradiť nájomné, čím mu vznikla priamo škoda, ktorá sa kryje z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu. Hmotnoprávnym základom uplatneného nároku na zaplatenie žalovanej sumy je nárok poškodeného na náhradu škody voči žalovanému ako poisťovateľovi z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. A škoda sa v tomto prípade odvodzuje od dočasnej nemožnosti poškodeného používať havarované vozidlo počas doby opravy a spočíva v znížení majetkového stavu poškodeného, ktorý vynaložil vyššie náklady na vypožičanie náhradného vozidla v porovnaní s nákladmi, ktoré by inak vynaložil na prevádzku svojho motorového vozidla, ktoré nemohol používať po určitú dobu v dôsledku poškodenia. Majetkový stav poškodeného sa znižuje tým, že poškodený náklady na prenájom náhradného vozidla vynaloží a škoda tak vzniká zaplatením nákladov na požičané náhradné vozidlo. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil, že poškodený nemohol svoje vozidlo užívať najmenej 6 dní, keďže jeho vozidlo bolo prevzaté autoservisom na opravu dňa 29.09.2016 a odovzdané mu bolo až 04.10.2016. Poškodený nemohol ovplyvniť dĺžku opravy a z dôvodov, ktoré nezavinil nemohol svoje vozidlo užívať. Rozsah náhrady škody v prípade uplatneného nároku na náhradu nákladov na používanie náhradného motorového vozidla počas nemožnosti používania havarovaného vozidla v dôsledku jeho opravy je daný nevyhnutnosťou a účelnosťou nákladov vynaložených na vypožičanie náhradnej veci. Dĺžka doby, za ktorú možno uplatniť nárok na náhradu nákladov vynaložených na prenájom náhradného vozidla, zodpovedá predovšetkým dobe opravy, t.j. času, po ktorý je poškodené motorové vozidlo v servise. Táto doba zahŕňa aj čas, kedy sa vozidlo priamo neopravuje, avšak čaká na obhliadku, resp. objednanie náhradných dielov. Je potrebné zohľadniť, že poškodený nemôže dĺžku opravy ovplyvniť a relevantná je dĺžka opravy v autoservise. Vzhľadom na uvedené považoval žalobou uplatnený nárok v celom rozsahu za dôvodný, preto mu vyhovel. Výška žalovanej sumy zodpovedá obdobiu zvyšných 3 dní prenájom náhradného vozidla, za ktoré žalovaný poškodenému poistné plnenie pôvodne nepriznal. Súd tak žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu vo výške 114,- eur. Nájom vozidla B. P. A. s denným nájomným za fakturované užívanie v rozsahu 6 dní v sume 45,60 eur na deň je primeraným s ohľadom na vzniknutú škodu na majetku poškodeného. Na daný záväzkový vzťah medzi poškodeným a poisťovňou, ktorí sú podnikateľmi, aplikoval obchodnoprávny rámec v zmysle § 15 ods.

Zák. o PZP a § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie preto s ohľadom omeškanie žalovaného (keď podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie s predmetným dlhom) mal za to, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania dôvodne. Žalovaný oznámil žalobcovi, že šetrenie poistnej udalosti ukončil dňa 07.12.2016. Súd prvej inštancie mal potom za to, že žaloba aj v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 9% ročne odo dňa 28.12.2016 do zaplatenia, a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur je v zmysle § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 1 ods. 1, 2, 3 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. a § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 citovaného nariadenia plne dôvodná, nakoľko pôvodný poškodený subjekt bol v čase poškodenia jeho motorového vozidla podnikateľským subjektom a teda na daný vzťah platí primerane ustanovenie § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka v spojení s § 261 ods. 1 cit. zákona. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, priznal plnú náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Napadnutý rozsudok označil za nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Poukazoval na skutočnosť, že ako zmluvné strany sú v písomnej Zmluve o nájme uvedení poškodení na strane nájomcu S. (ďalej len „Organizačná zložka“) na strane prenajímateľa, z čoho vyplýva, že zmluvu o nájme neuzavrel žalobca, ale jeho organizačná zložka, pričom z obsahu zmluvy o nájme vyplýva, že ju uzavrela len ako organizačná zložka, bez odkazu na žalobcu, teda vo vlastnom mene. Považoval za potrebné zdôrazniť, že organizačná zložka zahraničného podniku nemá žiadnu právnu subjektivitu, t.j. ako taká nemá spôsobilosť brať na seba práva a povinnosti, takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 38 ods. 1 Obč. zákonníka. Takúto neplatnosť nemožno odstrániť ani dodatočne, takže je nepochybné, že ani uzavretím Dodatku č. 1 zo dňa 04.10.2016 k predmetnej zmluve, ktorý mal uzavrieť žalobca s poškodeným v snahe odstrániť uvedený nedostatok, neodstránila sa vada nedostatku právnej subjektivity pri uzavretí samotnej zmluvy o nájme. Mal za to, že následne aj faktúra vystavená na základe absolútne neplatnej zmluvy o nájme a splnomocnenie zo dňa 01.02.2018 trpia rovnakými vadami ako samotná zmluva a je teda zrejmé, že dôsledkom neplatne udeleného plnomocenstva je aj absencia splnenia procesných podmienok vedeného súdneho konania, pretože právny zástupca žalobcu O. J. Y. podával žalobu bez existencie platného písomného plnomocenstva. Taktiež aj zo zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú mal uzavrieť žalobca s poškodeným, je zrejmé, že ju uzavrela organizačná zložka bez právnej subjektivity, preto aj zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatným právnym úkonom podľa ust. § 38 ods. 1 Obč. zákonníka a už len z tohto dôvodu nemá žalobca aktívnu vecnú legitimáciu vo vedenom spore. Žalovaný ďalej uviedol, že nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobcu vyplýva aj z toho, že ak mal poškodený záväzok voči žalobcovi, spočívajúci v neuhradenej faktúre za nájom motorového vozidla, potom poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a preto nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení. Žalovaný ďalej zdôraznil, že uzatvorením predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, keďže pohľadávku žalobcu pred jej postúpením poškodený žalobcovi neuhradil, a teda mu pohľadávka nevznikla. Poukázal na to, že postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom vlastne k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s ust. § 524 Obč. zákonníka. K úhrade faktúry, ktorý vystavil žalobca poškodenému, pritom nemohlo dôjsť, eventuálne ani na základe vzájomného zápočtu, ktorý mal byť realizovaný podľa bodu 5 zmluvy o postúpení, pretože z predmetného bodu 5 zmluvy vyplýva, že prejav vôle účastníkov tejto zmluvy by najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky (aj keď podľa jeho názoru neexistujúcej), a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú by následne žalobca mienil použiť na započítanie. Súd prvej inštancie preto pochybil, keď neprihliadol na ním namietané neplatné právne úkony, a žalobe vyhovel, pričom navyše sformuloval aj nesprávny záver, podľa ktorého nemožno od sumy za prenájom motorového vozidla odrátať prevádzkové náklady. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že záver prvoinstančného súdu ohľadne amortizácie je v rozpore s konštantnou judikatúrou, v zmysle ktorej je nevyhnutné od vynaložených nákladov na vypožičanie osobného motorového vozidla odpočítať náklady, ktoré by poškodený inak vynaložil na prevádzku svojho motorového vozidla, ktoré nemohol používať v dôsledku poškodenia. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súd prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, zákonný a dostatočne odôvodnený s tým, že zotrval na všetkých svojich doterajších tvrdeniach a stanoviskách. Tvrdenia žalovaného, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci, ako aj tvrdenia o nedostatočnosti odôvodnenia právnych záverov prvoinštančného súdu, považoval za neopodstatnené. Zdôraznil, že vada v označení osoby, ktorá je účastníkom právneho úkonu, nespôsobuje sama o sebe jeho neplatnosť, pokiaľ možno spoľahlivo zistiť z obsahu alebo skutkových okolností, kto bol jeho účastníkom, pričom poukázal na rozsudok NS ČR z 10.04.1997, sp.zn. 2 Cdon 386/1996. Rovnako tak v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.09.2001, sp. zn. 7 M Obdo 2/2000 možno konštatovať, že samotné nepresnosti v označení účastníka zmluvy nespôsobujú neplatnosť zmluvy, ak je nepochybné, kto zmluvu uzavrel. Práve za účelom odstránenia prípadných výkladových nejasností alebo iného spochybňovania vôle zmluvných strán spojených s nepresným označením prenajímateľa bol medzi žalobcom a poškodeným uzavretý Dodatok č. 1 k zmluve o nájme, z ktorého jednoznačne vyplýva, že organizačná zložka podniku zahraničnej osoby konala v mene žalobcu, ako aj vedomosť poškodeného o tom, s kým uzatvára predmetnú zmluvu. Napokon aj zo samotného Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 12.12.2016 vyplýva, že skutočnosti, ktoré žalovaný namieta, nemôžu byť sporné, keďže ich sám žalovaný v rozhodnutí o ukončení likvidácie žalobcovi (resp. jeho organizačnej zložke) už raz potvrdil a poskytol na jeho účet čiastočné poistné plnenie. Listinné dôkazy preukazujúce uvedené skutočnosti boli predložené súdu a na tieto opätovne odkazuje. Tvrdenia žalovaného ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o nájme, ako aj ďalších právnych úkonov sú preto neopodstatnené. Podľa § 13 ods. 5 ObZ vedúci organizačnej zložky podniku alebo vedúci podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra, je splnomocnený za podnikateľa robiť všetky právne úkony týkajúce sa tejto organizačnej zložky alebo podniku. Organizačná zložka nie je povinná mať základné imanie. Majetok organizačnej zložky je majetkom zriaďovateľa, z čoho vyplýva že aj za záväzky organizačnej zložky je zodpovedný zriaďovateľ. Z vyššie uvedeného ustanovenia vyplýva, že vedúci organizačnej zložky je splnomocnený robiť všetky právne úkony týkajúce sa tejto organizačnej zložky. Keďže organizačná zložka nemá právnu subjektivitu a je nedeliteľnou súčasťou zakladajúcej zahraničnej osoby, všetky jej záväzky a dlhy sú súčasne záväzkami a dlhmi tejto zahraničnej osoby, čiže za ne ručí svojim majetkom. Samotný fakt, že na zmluve o nájme pri podpise chýba označenie konajúcej osoby, ešte nespôsobuje neplatnosť zmluvy ako aj ďalších žalovaným namietaných dokumentov. Podstatné je, že za organizačnú zložku konal samostatne vedúci organizačnej zložky a predmetné dokumenty podpísal vlastnoručným podpisom pod názvom organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby. Pokiaľ ide o splnomocnenie právneho zástupcu je nepochybné, že v danom prípade právny zástupca koná v mene žalobcu S.. vo veci jeho organizačnej zložky podniku. Pokiaľ ide o namietanú absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, žalobca zdôraznil, že skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi ním, žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 Obč. zák. alebo neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Uvedené zastrešuje predložená zmluva o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorej ako jedného dokumentu došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostal zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Akékoľvek tvrdenia žalovaného o neexistencii predmetnej pohľadávky, rozpore so zákonom, či neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky sú preto neopodstatnené a účelové. Je potrebné zdôrazniť, že poškodený má nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od žalovaného. Takéto postúpenie pohľadávky podľa ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR neodporuje zákonu. V danom prípade išlo o odplatné odstúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomného zápočtu práva na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie, a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. Tvrdenie žalovaného, že prejav vôle účastníkov smeroval najprv k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu vzájomných pohľadávok žalobcu a poškodeného, označil žalobca za zjavne účelové a ničím nepodložené a zdôraznil, že podľa predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený v rámci jedného dokumentu uhradil predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím v majetkovej sfére jeho, žalobcu došlo k úbytku. Žalobca označil všetky námietky žalovaného uvedené v odvolaní za neopodstatnené a žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I. čo do sumy 114,- eur podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť, a vo

zvyšnej časti čo do úroku z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,- eur podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Odvolací súd po preskúmaní predmetnej veci v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 114,- eur dospel k záveru, že súd prvej inštancie v tejto časti vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a správne vo veci rozhodol.

6. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti právneho záveru prvoinštančného súdu odvolací súd uvádza nasledovné:

7. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne, pokiaľ sa týka o zaplataenie istiny 114,- eur, rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie v tomto smere zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

8. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci.

9. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

10. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

11. Podľa § 443 Občianskeho zákonníka, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

12. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

13. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

14. Podľa § 526 ods.1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

15. Z uvedeného je zrejmé, že poskytnuté poistné plnenie má byť v takom rozsahu, aby poškodenému bola nahradená škoda v rozsahu, ktorý je preukázaný. Rozsah škody určuje ust. § 442 Občianskeho zákonníka. Podľa § 442 ods. 1 OZ sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Občiansky zákonník nedefinuje pojem „skutočná škoda“. Podľa ustálenej judikatúry sa pod skutočnou škodou rozumie ujma, ktorá predstavuje zmenšenie majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ide o určenie rozdielu v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody (R 55/1971); inak sa škoda definuje aj ako ujma (vyjadriteľná v peniazoch) spočívajúca v zničení, strate, zmenšení alebo znehodnotení veci a predstavujúca majetkové hodnoty potrebné na uvedenie do predchádzajúceho stavu. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá sa

prejaví v majetkovej sfére poškodeného tým, že došlo k zmenšeniu jeho majetku. Predstavuje tak náklady vyjadrené v peňažnej forme, ktoré sú potrebné na uvedenie do pôvodného stavu alebo aj náklady, ktoré boli navyše vynaložené v porovnaní so stavom, ktorý tu bol bez škodnej udalosti.

16. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané a v konaní medzi stranami nebolo sporné, že dňa 02.06.2016 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle značky J. W. evidenčné číslo Z., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenému - obchodnej spoločnosti S. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. V dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený dať svoje motorové vozidlo opraviť. Poškodený - obchodná spoločnosť S. používal svoje motorové vozidlo na prepravu tovaru, zásobovanie predajne a na obchodné stretnutia so zákazníkmi, preto dňa 29.09.2016 uzatvoril so žalobcom Zmluvu o nájme č. XXX, ktorej predmetom bol nájom náhradného motorového vozidla značky B., a to v období kedy mal svoje vozidlo v oprave, t. j. od 29.09.2016 do 04.10.2016, za dohodnuté nájmomné 45,60 eur denne. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla, vystavil žalobca poškodenému faktúru č. XXXXXXXX za prenájom motorového vozidla počas 6 dní pri dohodnutom zmluvnom nájmomnom 45,60 eur denne, teda spolu sumu 273,60 eur (vrátane 20% DPH). V Oznamení o poistnom plnení zo dňa 12.12.2016 žalovaný poškodenému oznámil, že ukončil šetrenie poistnej udalosti ku dňu 07.12.2016 a následne poskytol žalobcovi poistné plnenie za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške 114,- eur s tým, že žalovaný znížil sadzbu denného nájmu náhradného vozidla. Predmetom sporu je teda nárok vo výške 114,- eur s príslušenstvom.

17. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo len za podmienky, ak je jeho zapožičanie nevyhnutne potrebné a zároveň, že náklady na takéto zapožičanie sú vynaložené nutne a účelne. V danom prípade pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že na strane poškodeného sa jednalo o účelne a nutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla v trvaní 6 dní, t. j. od 29.09.2016 do 04.10.2016, pričom k zapožičaniu náhradného motorového vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 02.06.2016. Odvolací súd zdôrazňuje, že poškodený si náhradné vozidlo požičal iba na obdobie, kedy sa jeho poškodené vozidlo nachádzalo v servise a poškodený dĺžku opravy ovplyvniť nemohol. Náhradné vozidlo bolo vrátené bezodkladne po skončení opravy, preto je účelnosť jeho zapožičania jednoznačná. Taktiež bolo preukázané, že žalovaný priznal poškodenému poistné plnenie 114,- eur len za 3 dni vypožičania, čo odôvodnil tým, že vzhľadom na rozsahu poškodenia a na prácnosť opravy vozidla bolo dôvodné zapožičanie náhradného vozidla max. v trvaní 3 dní. Odvolací súd považuje v danom prípade cenu 45,60 eur/deň za primeranú. Objektívnosť potreby náhradného motorového vozidla vyjadril žalovaný aj tým, že časť týchto nákladov poškodenému preplatil. Účelnosť vynaložených nákladov na zabezpečenie náhradného motorového vozidla súvisí so zabezpečením súkromných alebo pracovných potrieb v takom rozsahu, v akom na ich zabezpečenie bolo používané motorové vozidlo, keď poškodený uviedol vo svojom vyjadrení k dôvodom prenájmu náhradného vozidla, že auto potreboval na zabezpečenie prevádzky svojej podnikateľskej činnosti.

18. Žalovaný v priebehu sporu ako aj v podanom odvolaní opakovane spochybňoval aktívnu legitímáciu žalobcu z dôvodu absolútnej neplatnosti Zmluvy o nájme č. XXX zo dňa 29.09.2016, z dôvodu neexistencie subjektu prenajímateľa, a z dôvodu postúpenia neexistujúcej pohľadávky z poškodeného na žalobcu. Súd prvej inštancie správne posúdil, že v dôsledku Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 05.02.2018 je daná aktívna legitímácia žalobcu, nakoľko predmetnou zmluvou došlo jednak k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom. Je nesporné, že predmetná pohľadávka mohla byť predmetom postúpenia, pretože predmetom postúpenia bol nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenému ako následok dopravnej nehody, pričom postúpená pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, keďže jej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré sú obsahom danej zmluvy, a to odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Zo Zmluvy o postúpení zo dňa 05.02.2018 nepochybne vyplýva predmet - pohľadávka vo výške 114,- eur voči žalovanému, pričom postúpenie v zmysle bodu 4 je odplatné za odplatu vo výške 114,- eur, ktorá zodpovedá faktúre č. XXXXXXXX. V bode č. 5. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že si vzájomné nároky - úhrada odplaty a úhrada nájmomného, započítavajú. Postúpená môže byť iba existujúca pohľadávka, aj premlčaná, a tiež budúca pohľadávka, pokiaľ je určitá, identifikovateľná. „Podmienkou platnosti zmluvy je, aby išlo o existujúcu, určitú a identifikovanú pohľadávku“ (citované z Uznesenia ÚS SR sp.zn. II ÚS 165/2017). Na základe uvedeného odvolací

súd konštatuje, že postúpenie pohľadávky medzi žalobcom a poškodeným bolo platné a vyplýva z neho aktívna legitímácia žalobcu v spore.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu vo výške 114,- eur, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I., o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 114,- eur potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

20. Čo sa týka rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 114,- eur od 28.12.2016 do zaplatenia, odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti nesprávne.

21. Podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 381/2011 Z. z. je poisťovateľ povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a/ skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný; b/ poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

22. Podľa ustanovenia § 11 ods. 7 zákona č. 381/2011 Z. z. poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie plnenia.

23. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2011 Z. z. ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6 tohto zákona, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

24. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie, a to aj s poukazom na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018 a sp. zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019 dospel k záveru, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody, a teda žalovaný by sa do omeškania mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá by mu už bola uložená právoplatným rozhodnutím zaplatiť žalobcovi súdom priznanú náhradu škody. Na strane druhej, peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2011 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona č. 381/2011 Z. z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti.

25. Odvolací súd preto zastáva názor, že ustanovenie § 11 zákona č. 381/2001 Z. z. sa týka výlučne nesplnenia povinnosti poisťovateľa, ktorá mu bola uložená v súvislosti so šetrením poistnej udalosti na základe oznámenia poškodeného. Zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 uvedeného zákona jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 uvedeného zákona. Z dikcie tohto ustanovenia (§ 11 ods. 6 písm. a/, b/) je zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti.

26. Z obsahu spisu je zrejmé, že v posudzovanom prípade si žalovaný splnil povinnosť v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. tým, že listom zo 12.12.2016 informoval poškodeného o výsledku šetrenia a krátenia poistného plnenia, teda poskytol písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť poistné plnenie v takej výške, v akej si ho poškodený od neho nárokoval. Správnosť záveru poisťovateľa v samotnom vysvetlení, z akého dôvodu odmietol poskytnúť plnenie, je pritom irelevantný, pretože v zmysle citovaného ustanovenia je poisťovateľ povinný len poskytnúť písomné vysvetlenie a toto doručiť poškodenému, čo v prejednávacom prípade žalovaný ako poisťovateľ v lehote troch mesiacov aj splnil. To, že žalovaný neodôvodnil odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv

žalobcu, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nespĺnil vôbec a následne prijať záver, že nespĺnením tejto povinnosti sa dostal v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. do omeškania.

27. Odvolací súd vzhľadom k vyššie uvedenému dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že žalovaný si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. splnil, preto nie je povinný uhradiť žalobcovi úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti, v ktorej prvoinštančný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 114,- eur od 28.12.2016 do zaplatenia, zmenil podľa § 388 CSP a žalobu v tejto časti zamietol.

29. Odvolací súd zároveň zmenil napadnutý rozsudok aj v časti priznania nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,- eur s poukazom na tú skutočnosť, že v zmysle ust. § 369c ods. 1 Obč. zákonníka omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, § 369a a § 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia, pričom z vyššie uvedeného je potrebné konštatovať, že žalovaný sa v danej veci do omeškania s plnením náhrady škody nedostal. Tak ako už bolo uvedené, do omeškania by sa dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z.

30. Inštitút paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky bol do nášho právneho poriadku zavedený novelou s účinnosťou od 01.02.2013, a to zákonom č. 9/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a jej účelom bolo splnenie si harmonizačnej povinnosti a implementovanie do národného právneho poriadku pravidiel vyplývajúcich zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo dňa 16.02.2011, ktorým reagovala Európska únia na nedostatočnú platobnú disciplínu dlžníkov a s tým súvisiace omeškanie s plnením peňažných záväzkov. Tento nový nárok veriteľov v boji proti oneskoreným platbám dlžníkov, vyplýva z ustanovenia článku 6 ods. 1 Smernice.

31. V podmienkach Slovenskej právnej úpravy ako už bolo vyššie uvedené, je tento nárok zakotvený v ust. § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka, vychádzajúc z ktorého omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, § 369a a § 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia s tým, že výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením (Nariadenie vlády č. 21/2013 Z.z., ktorým sa menia niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka). V podmienkach Slovenskej republiky je tento právny inštitút aplikovateľný na obchodnoprávne vzťahy, v občianskoprávnej zákonnej úprave sa neaplikuje.

32. Predpokladom na to, aby bolo možné hovoriť, že vznikol nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, je nevyhnutná existencia pohľadávky veriteľa po lehote splatnosti. Záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv. Odvolací súd poukazuje na bod 19 Preambuly Smernice, v ktorom sa uvádza v súvislosti s týmto inštitútom, že veritelia by mali dostať spravodlivú náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré im vznikli v dôsledku oneskorenej platby.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti, v ktorej boli žalobcovi priznané náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- eur zmenil podľa § 388 CSP a žalobu aj v tejto časti zamietol.

34. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1, 2 CSP. V časti o zaplatenie istiny vo výške 114,- eur mal žalobca úspech a v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 114,- eur od 28.12.2016 do zaplatenia, ako aj v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,- eur mal neúspech. Ku dňu vyhlásenia tohto rozhodnutia predstavujú úroky z omeškania 32,32 eur. Pri úspechu žalobcu (114,- eur) 61,20% a neúspechu žalovaného (32,32 + 40 eur = 72,32 eur) 38,80% vzniklo žalobcovi právo na čiastočnú náhradu trov konania vo výške 22,40% (61,20% - 38,80% = 22,40%).

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).